

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

čj. ČŠIJ-483/11-J

Název právnické osoby:	Základní škola a Mateřská škola Zhoř, okres Jihlava, příspěvková organizace
Sídlo:	588 26 Zhoř 102
IČ:	75 023 555
Identifikátor:	650 014 138
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Richardem Březnou, ředitelem právnické osoby
Zřizovatel:	obec Zhoř
Místo inspekční činnosti:	Zhoř 81 a Zhoř 102
Termín inspekční činnosti:	2., 4. a 8. listopad 2011

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou a mateřskou školou, a to podle příslušných školních vzdělávacích programů, zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů (dále jen školský zákon).

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. a) školského zákona pro účely získávání a analýzy informací o vzdělávání dětí a žáků, o činnosti školy, sledování a hodnocení efektivnosti vzdělávací soustavy.

Aktuální stav školy

Právnícká osoba vykonává činnost základní školy, mateřské školy, školní družiny, školní jídelny a školní jídelny-výdejny. Jednotřídní mateřská škola (MŠ) je umístěna v samostatné budově v obci, obklopuje ji účelně vybavená školní zahrada. Ke své činnosti pravidelně využívá tělocvičnu a pozemek (pro pěstitelské účely) základní školy, fotbalové hřiště a kurty.

V době konání inspekční činnosti bylo v jednotřídní mateřské škole zapsáno 28 dětí, což představuje naplněnost 100% vzhledem k nejvyššímu povolenému počtu dětí. V posledním roce před vstupem do základní školy je 8 dětí, odloženou školní docházku má 1 dítě. V současné době nenavštěvuje mateřskou školu žádné dítě se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP).

Úplata za předškolní vzdělávání je pro tento školní rok stanovena ve výši 170 Kč.

Vzdělávání probíhá podle aktualizovaného Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání Jaro – Léto – Podzim – Zima (ŠVP PV). Mateřská škola se zaměřuje zejména na ochranu a poznávání přírody.

Od poslední inspekční činnosti došlo k výraznému posunu v oblasti materiálních podmínek MŠ. Je zřejmé, že zřizovatel koncepčně do svého zařízení investuje. Byla opravena střecha, proběhla výměna oken, osvětlení, bylo zrekonstruováno sociální zařízení a další. V současné době probíhají dokončovací práce na půdní vestavbě, která bude sloužit pro účely MŠ a podstatně tak rozšíří její prostorové podmínky.

Úplnou základní školu se sedmi třídami (1. a 4. ročník a 3. a 5. ročník se vzdělávají společně) navštěvuje v letošním školním roce celkem 97 žáků, což představuje naplněnost 63% vzhledem k nejvyššímu povolenému počtu žáků. Počet žáků se pohybuje v posledních letech zhruba na stejné úrovni, opakovaně je škole udělována výjimka z počtu žáků.

Základní vzdělávání se uskutečňuje podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (ŠVP ZV) s názvem Učme se být. Hlavním cílem dokumentu je harmonický rozvoj osobnosti všech žáků podle jejich individuálních potřeb. Nezbytnými předpoklady pro naplňování uvedeného záměru je vytváření pozitivního klimatu a nastavení otevřené komunikace s rodičovskou veřejností.

Zájmové vzdělávání ve školní družině se uskutečňuje podle školního vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání.

Základní škola je umístěna v dostatečně prostorné jednopodlažní budově. Součástí školy je mimo kmenových tříd učebna informačních a komunikačních technologií (ICT), menší pracovna fyziky a chemie, knihovna, kuchyňka, dílna, školní družina, školní jídelna a moderní tělocvična. Ve škole se nachází také obchůdek s drobným občerstvením a papírenským zbožím, který je využíván nejen žáky, ale také zaměstnanci školy a veřejností.

Od poslední inspekční činnosti došlo rovněž k pozitivnímu posunu v oblasti materiálních podmínek a obměně ředitele školy.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP PV a ŠVP ZV

Mateřská škola

Na základě požadavků školského zákona ředitel vydal ŠVP PV a zveřejnil jej na přístupném místě ve škole. Vzdělávací program vychází z místních podmínek školy. Hlavní cíle školy korespondují s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní

vzdělávání (RVP PV), průběžné cíle směřují k poznávání regionu, rozvíjení samostatnosti, tvořivosti a fyzické zdatnosti. Součástí ŠVP PV jsou i pečlivě zpracované strategie rozvoje funkčních gramotností. Komparační textová analýza prokázala, že k dosažení souladu vzdělávacího programu se zásadami RVP PV dokument vyžaduje doplnění v oblasti obsahu vzdělávání. Současné nastavení integrovaných bloků ve vzdělávacím obsahu nezahrnuje charakteristiku hlavního smyslu, okruhy činností nebo výstupy.

Vzdělávací nabídku školy průběžně doplňují dlouhodobé projekty (například Doba kamenná aneb procházka pravěkem, Bezpečí a nebezpečí apod.) a specifický program zaměřený na výuku plavání. V rámci prevence vzniku poruch řeči poskytuje mateřská škola pod vedením klinického logopeda individuální podporu dětem s vadnou výslovností. V souladu s průběžnými cíli ŠVP PV nabízí škola ve spolupráci se ZŠ další aktivity v oblasti tělovýchovné a taneční. V rámci nadstandardní nabídky (formou kroužku) zajišťuje také seznamování dětí se základy anglického jazyka. Naplňování vzdělávacího programu je podporováno mimo jiné i prostřednictvím starší počítačové techniky, která umožňuje využívat výukové programy pro předškolní děti. Vzdělávací nabídku dále obohacují divadelní představení a koncerty pro děti, návštěvy kina, sportovní akce, exkurze apod.

Vzhledem ke stanoveným cílům měly děti zajištěné vhodné materiálové prostředí, mohly si samostatně volit z více nabízených činností. Organizace vzdělávací činnosti byla velmi dobře promyšlená, probíhala plynule bez zbytečných prostojů a doby čekání. Poměr spontánních a řízených činností byl vyvážený, děti výborně spolupracovaly a aktivně se zapojovaly do všech aktivit. Byly využívány různé formy a metody práce, z nichž bylo velmi pozitivně hodnoceno vhodné zařazení prožitkového, kooperativního a situačního učení. Učitelky činnosti diferencovaly, respektovaly individuální tempo dětí a průběžně zařazovaly relaxaci. Ve sledovaných činnostech si všechny děti včetně těch nejmenších počínaly velmi samostatně, což plně koresponduje s hlavním cílem školy a svědčí o jeho úspěšném naplňování. Učitelky byly pro děti vzorem, jak v komunikaci, tak v důsledném dodržování nastavených pravidel, čímž vedly děti přirozenou cestou ke vzájemné úctě a respektu, a následně také k příjemnému klimatu ve třídě. Úspěšnost dětí byla hodnocena průběžně, nicméně hodnocení bylo formulováno převážně učitelkou. Dobré znalosti i dovednosti prokazovaly zejména starší děti ve většině vzdělávacích oblastí, postupně jsou rozvíjeny klíčové kompetence. Úroveň jejich naplňování škola sleduje příkladným způsobem a na základě zjištěných skutečností vytváří dětem maximální a systematickou podporu v dosažení úspěchu.

Významnou zpětnou vazbou je přímé sledování pokroků dětí při přechodu na první stupeň základní školy. Velmi pozitivně lze hodnotit také provázanost a spolupráci mateřské a základní školy, zejména v organizování a realizaci společných projektů, pořádání školních a mimoškolních akcí.

Základní škola

Informace rodičovské i širší veřejnosti o vzdělávací nabídce základní školy a postupu při přijímání dětí a žáků jsou zprostředkovávány standardním způsobem. Při přijímání dětí a žáků ke vzdělávání škola postupovala dle platných právních předpisů. Pravidelnými kontakty a společnými aktivitami s mateřskou školou je zohledňována plynulá návaznost dětí z předškolního vzdělávání k základnímu vzdělávání.

Ve spolupráci se školskými poradenskými zařízeními a rodiči je poskytována žákům se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) pomoc, což umožňuje předcházení jejich neúspěšnosti v průběhu vzdělávání. V průběhu inspekční činnosti škola evidovala sedm žáků se SVP, pro pět z nich byly zpracovány individuální vzdělávací plány. Žákům je

k dispozici dyslektická asistentka, která se jim věnuje v době mimo vyučování na základě doporučení poradenského zařízení. Výchovná poradkyně a metodička prevence v jedné osobě se mj. orientuje na kariérové poradenství a ve spolupráci s ostatními pedagogy na případné řešení vzniklých problémů.

Preventivní strategie zpracovaná v Minimálním preventivním programu je účinná a zaměřená především na rozvoj sociálních a komunikativních dovedností žáků, smysluplnou nabídku volnočasových aktivit a cílené získávání praktických zkušeností za účelem prevence rizikových jevů. Žáci se sami podílejí na vytváření pravidel, škola rovněž cíleně pracuje na zlepšování klimatu školy i vztahů mezi žáky, např. i organizováním adaptačních kurzů, exkurzí a dalších akcí. I když žáci mohou využívat schránku důvěry, dávají přednost okamžitému osobnímu kontaktu s pedagogy při řešení vzniklých situací. Z tohoto důvodu byla také ve škole zrušena žákovská samospráva, protože její činnost se jevila jako formální. Žáci jsou informováni o možném ohrožení zdraví a bezpečnosti při všech činnostech školy. Nízký počet úrazů a jejich závažnost rovněž potvrzují funkčnost preventivních systémů.

Školní učební plán vzdělávacího programu je naplňován. Rozvoj všech žáků je zajišťován nejen prostřednictvím povinných předmětů, ale i několika volitelných předmětů a nepovinného předmětu náboženství. V souladu se svými cíli škola vytvořila povinný předmět osobnostní a sociální výchova, který je vyučován v 1. až 6. ročníku a přispívá k podpoře sociální gramotnosti žáků. Inovativním prvkem je rovněž nabídka předmětů mediální výchova a Vysočina, můj kraj v rámci volitelných předmětů. Na základě zkušeností z praxe došlo od roku 2010 ke změně v rozdělení disponibilních hodin v učebním plánu. Dotace volitelných předmětů byla snížena o 4 hodiny ve prospěch českého jazyka, matematiky, fyziky a chemie. Bohatá projektová činnost zaměřená každý rok na určité téma rovněž podporuje rozvoj klíčových kompetencí žáků.

V průběhu sledované výuky byly uplatňovány pedagogické metody a přístupy podporující rozvoj kompetencí a funkčních gramotností žáků. Ti spolupracovali ve dvojicích i skupinách, vzájemně se respektovali, dodržovali společně vytvořená pravidla interakce. Aktivně se zapojovali do různých činností a využívali prostor pro rozvoj komunikativních dovedností. V průběhu vzdělávání získávali okamžitou zpětnou vazbu motivačními pochvalami. V zájmu udržení pozornosti žáků byly uplatňovány relaxační prvky, mezipředmětové vztahy a docházelo ke střídání různých činností. Nízký počet žáků ve třídách byl velmi dobře využíván k individuálnímu přístupu k žákům, podpora byla rovněž věnována žákům se SVP. Ve sledovaných hodinách nebylo zaznamenáno vzájemné hodnocení a sebehodnocení žáků. Sebehodnocení žáků je uplatňováno na 1. stupni po probraných tématech, na 2. stupni čtvrtletně pomocí dotazníků.

I když stěžejním pro rozvoj čtenářské gramotnosti je jazykové vyučování, pozornost je jí věnována nejen napříč jednotlivými předměty, ale také v rámci projektového vyučování, návštěvou místní knihovny i městské v Jihlavě atd. Nabídka školní knihovny je využívána především pro společnou četbu na 1. stupni.

Pro podporu komunikace v cizích jazycích je anglický jazyk jako povinný předmět zařazen od druhého ročníku, německý jazyk je vyučován jako volitelný předmět. V hospitovaných hodinách anglického a německého jazyka byli žáci vedeni k rozvoji receptivních i produktivních činností a projevovali dobré znalosti. Vzdělávací cíle, náročnost a rozsah jednotlivých úkolů byly s výjimkou německého jazyka žáků devátého ročníku stanoveny přiměřeně, respektovaly jejich osobní tempo a byl jim poskytován individuální přístup.

Rozvoj přírodovědné gramotnosti žáků podporuje realizace plánu environmentálního vzdělávání, účast v různých projektech, spolupráce s ekologickým centrem Chaloupky i soustavný kontakt s přírodou.

Informační gramotnost je cíleně rozvíjena především v předmětu informatika, jehož dotace byla posílena z disponibilních hodin. I v dalších předmětech se žáci učí využívat prostředky výpočetní techniky a zdokonalují se v samostatné práci se zdroji informací. Pozitivním jevem je, že nově vybavenou odbornou učebnu mohou žáci využívat také v době mimo vyučování.

Škola má nastavena pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků ve školním řádu. Výsledky vzdělávání žáků jsou analyzovány na jednáních pedagogické rady, ke zjišťování úrovně výsledků vzdělávání jsou využívány nejen obvyklé interní nástroje, ale pravidelně také externí testy pro žáky 5. a 9. ročníku na národní úrovni. V testech dosahují žáci většinou průměrných a nadprůměrných výsledků. Závěry jsou školou vyhodnocovány a jsou přijímána potřebná opatření. Zpětnou vazbou pro školu jsou také dotazníky, které zadává dle možností bývalým žákům školy.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Činnost školy probíhá v souladu se zápisem v rejstříku škol a školských zařízení. Škola uskutečňuje vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů. ŠVP ZV je v souladu s rámcovým vzdělávacím programem. Pro uvedení ŠVP PV do souladu s rámcovým vzdělávacím programem byla stanovena lhůta. Během inspekční činnosti bylo dále zjištěno, že dvě přestávky jsou pouze pětiminutové (mají být nejméně desetiminutové) a šestá hodina je krácena o pět minut. Tím došlo k porušení § 1 odst. 5 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky a § 26 odst. 1 školského zákona. Pro přijetí opatření byla rovněž stanovena lhůta.

Na základě analýzy aktuálního stavu zpracoval ředitel školy koncepční záměry. Plánování a řízení školy odpovídá reálným podmínkám menší školy, jejímu charakteru a personálnímu složení. Kontrolní činnost podporuje funkční průběh vzdělávání a zejména realizaci školních vzdělávacích programů. Každodenní komunikace všech zaměstnanců posiluje předávání potřebných informací a přispívá k vytváření příznivého pracovního klimatu. Dokumentace školy je vedena v požadovaném rozsahu, některé drobné nedostatky byly odstraněny během inspekční činnosti. V souladu se skutečností jsou vykazovány údaje o činnosti školy. Systém vlastního hodnocení je nastaven. Pedagogická rada na pravidelných jednáních projednává pedagogické dokumenty a opatření týkající se vzdělávací činnosti školy.

V průběhu inspekční činnosti zajišťovaly předškolní vzdělávání 2 kvalifikované pedagogické pracovnice s dlouholetou praxí. Přínosem pro zvyšování kvality předškolního vzdělávání je další vzdělávání učitelek a následný přenos poznatků do praxe.

Základní vzdělávání bylo v době inspekční činnosti zajišťováno 10 pedagogy, 4 z nich nesplňovali podmínky odborné kvalifikace dané zákonem o pedagogických pracovnicích. I když je další vzdělávání pedagogů zaměřeno přednostně na získání odborné kvalifikace nebo její prohloubení, v současné době si pouze jeden pedagog doplňuje odbornou kvalifikaci studiem a jedna pracovnice si prohlubuje odbornou kvalifikaci studiem anglického jazyka. Všichni členové pedagogického sboru se v současné době účastní vzdělávání v rámci ICT – práce s interaktivní tabulí, kterou škola získala ze zpracovaného projektu Peníze EU školám.

Prostorové, materiální a organizační podmínky mateřské školy byly pro školní rok 2011/2012 operativně přizpůsobeny stavebním úpravám, které v současné době probíhají v budově. Nová půdní vestavba přispěje ke zlepšení stávajících podmínek.

Také základní škola má pro svoji činnost velmi dobré prostorové podmínky. V rámci úspěšného projektu byla ve spolupráci se zřizovatelem z prostředků Evropských sociálních fondů v posledních letech rekonstruována budova školy – vyměněna okna, zaveden nový otopný systém a zateplen strop školy. Ke škole náleží školní pozemek, travnaté hřiště a kurt. Pro odpočinek žáků v průběhu vzdělávání slouží relaxační prostor v areálu školy. Doplnění v rámci modernizace vyžaduje fond učebních pomůcek.

K zefektivnění základního vzdělávání škola čerpá finanční prostředky z projektu EU Peníze školám. Tyto zdroje jsou zaměřeny na podporu komunikace v cizích jazycích, na rozvoj čtenářské, informační, matematické a přírodovědné gramotnosti.

Příznivým způsobem probíhá vzájemná komunikace s rodiči. Pozitivní vztahy jsou nastaveny se zřizovatelem a směřují zejména do oblasti zkvalitňování materiálního zázemí školy, ale podporují i kulturní a společenský život místní komunity. Ředitel školy zpřístupňuje školské radě jednotlivé dokumenty ke schvalování i vyjadřování, a tímto plní povinnosti vyplývající ze školského zákona. Velmi dobře je nastavena spolupráce s mateřskou školou. Děti školu pravidelně navštěvují, účastní se práce zájmových kroužků a dalších akcí. Další kontakty jsou navázány s poradenským zařízením a místními organizacemi.

Závěry, celkové hodnocení školy

Činnost školy je vykonávána v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení a s realizovanými vzdělávacími programy.

Oboustranně pozitivně je hodnocena vzájemná spolupráce mateřské školy a základní školy, což příznivě ovlivňuje návaznost ve vzdělávání.

Předškolní vzdělávání je pozitivně ovlivňováno rovnoprávným začleněním a postavením mateřské školy do subjektu právnické osoby. Hlavní výsledky vzdělávání jsou dobrým předpokladem pro zdravý rozvoj a prospívání každého dítěte, jeho učení a socializaci. Jako příkladný se jeví systém hodnocení výsledků dětí.

Průběh vzdělávání v esteticky upraveném prostředí základní školy, projektové vyučování a zájmová činnost podporují osobnostní rozvoj žáků a jejich zdravý sociální, psychický i fyzický vývoj. Respektováním vzdělávacích potřeb jednotlivců a cíleným vytvářením příznivého školního klimatu základní škola vytváří rovné příležitosti pro všechny žáky. Pozitivně je hodnoceno i využívání externích testů pro zjišťování úrovně výsledků vzdělávání na národní úrovni.

Ke zkvalitňování materiálního zázemí pozitivně přispívá vzájemná spolupráce školy a zřizovatele. V zájmu zkvalitňování podmínek výuky a rozvoje škola úspěšně hledá další zdroje financování.

Lhůta pro přijetí opatření či odstranění nedostatku byla stanovena:

- k délce přestávek a délce hodiny
- doplnění ŠVP PV
-

Česká školní inspekce v souladu s § 11 písm. f) zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů, ve lhůtě do 30 dnů ode dne seznámení s inspekční zprávou požaduje podání písemné zprávy o přijetí opatření (délka přestávek, délka hodiny) a odstranění nedostatku (ŠVP PV). Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v Kraji Vysočina, Mgr. Dagmar Formánková, Štáflova 2003, 580 01

Havlíčkův Brod, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.j@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na výše uvedenou adresu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v České školní inspekci, Inspektorátu v Kraji Vysočina.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Mgr. Dagmar Formánková, školní inspektorka

Dagmar Formánková v. r.

Mgr. Pavla Srnská, školní inspektorka

Pavla Srnská v. r.

V Havlíčkově Brodě 22. listopadu 2011

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Mgr. Richard Března, ředitel právnické osoby

Richard Března v. r.

Ve Zhoří 6. 12. 2011

Připomínky ředitele školy

Připomínky nebyly podány.